

Gemeente
**EDAM
VOLENDAM**

Aan
de leden van de raad van de
Gemeente Edam-Volendam

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
	Z20081313	Z20081313	15 november 2022
Onderwerp	Doorkiesnummer	Bijlage(n)	
Raadsinformatiebrief over status IHP	Haket, Jeanne (0299) 398 398	--	

Geachte leden van de Raad,

Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs is nagenoeg gereed. Als raad bent u op de hoogte gehouden van zowel het proces als inhoud via drie raadsinformatiebrieven (april 2021, juli 2021, november 2021) en twee themaraad-bijeenkomsten (december 2020 en juni 2022). Het is een intensief traject geweest voor alle betrokken partijen. We zijn dan ook zeer verheugd om dit plan binnenkort aan te bieden. Het vaststellen van dit plan is geagendeerd voor de raadsvergadering van 15 december 2022. Deze informatiebrief heeft als doel u nu al te informeren welke uitgangspunten zijn benoemd in dit plan, ter bevordering van het vaststellingsproces.

Wat is een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)?

Het IHP is een meerjarige strategische visie op doelmatige onderwijshuisvesting. Enerzijds beschrijft het IHP de gezamenlijke onderwijsvisie en beleidsambities. Deze visie en ambities worden vertaald in wat er nodig is voor de onderwijshuisvesting per wijk, mede op basis van de status van de gebouwen en populatie. Anderzijds worden in het IHP beschreven welke investeringen in de toekomst nodig zijn. Het plan geeft een doorkijk naar de komende 16 jaar, waarvan de eerste vier jaar concreet zijn.

Processtappen

Het plan is tot stand gekomen in een samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen. Sinds begin 2020 is hieraan intensief gewerkt door alle betrokken partijen. Schoolbesturen vanuit hun verantwoordelijkheid voor de exploitatie en het reguliere binnen- en buitenonderhoud. En de gemeente vanuit haar verantwoordelijkheid voor de bekostiging van kwalitatieve onderwijsgebouwen die minimaal voldoen aan het vigerende bouwbesluit. Voor het opstellen van dit plan is gebruik gemaakt van actuele leerlingprognoses en bouwkundige feiten per schoolgebouw.

Digitaal post ontvangen? Activeer uw Berichtenbox account met uw DigiD: <https://mijn.overheid.nl>

Postadres: Postbus 180 1130 AD Volendam Telefoon: (0299) 398398 Email: info@edam-volendam.nl

Handelsregisternummer: 64973395

Kijk voor meer informatie op www.edam-volendam.nl

Daarbij is ook rekening gehouden met:

- landelijke ontwikkelingen (wetgeving, verduurzaming, gezond binnenklimaat, brede zorg kinderen)
- lokaal beleid (coalitieakkoord, integraal beleid, onderwijsvisie)

Speerpunten

Onderwijs en gemeente slaan de handen ineen om samen een stevige basis voor alle kinderen te realiseren. Het IHP sluit aan bij de onderwijsvisie die in 2018 in gezamenlijkheid is opgesteld. **Gezond gedrag**, (fysieke en sociale) **veiligheid** en ruimte voor **persoonsvorming** staan hierin centraal.

De pijlers vanuit het integraal beleid zijn tussen alle regels door te lezen: **verbinden, verbeteren, vernieuwen**. De verbinding vanuit de gemeente met de schoolbesturen, het verbeteren van de samenwerking met schoolbesturen en andere partners, het vernieuwen op maatschappelijk verantwoorde manier met aandacht voor onze klimaatdoelstellingen.

Deze ambities uit de onderwijsvisie, de landelijke ontwikkelingen en de lokale beleidsuitgangspunten geven sturing aan het huisvestingsplan, wat heeft geresulteerd in vijf speerpunten.

1. **Aandacht voor verouderde gebouwen:** op basis van een zelf ontwikkelde meetlat zijn alle onderwijsgebouwen beoordeeld op basis waarvan een prioriteitenlijst is opgesteld. In de raadsinformatiebrief van november 2021 en in de themaraad van 23 juni is deze methode nader uitgelegd en is inzicht gegeven in de prioriteitenlijst. Die lijst is onveranderd. Lees daarover meer verder in deze brief onder 'Financiële kaders'.
2. **Spreiding en aanbod onderwijs:** we streven naar een zo breed mogelijk onderwijsaanbod binnen de gemeente, met behoud van scholen in kleine buurten en dorpen. We hebben aandacht voor dit uitgangspunt uit het coalitieakkoord.
3. **Aansluiten op economische ambitie 2040:** we stimuleren de samenwerking tussen onderwijs en ondernemers, zodat leerlingen de juiste vaardigheden krijgen voor een goede aansluiting op de lokale/regionale arbeidsmarkt. Traditionele (onderwijs)gebouwen worden steeds meer multifunctionele kennisinstellingen voor elke leeftijdscategorie. Denk hierbij ook aan volwassenonderwijs.
4. **Duurzaamheid:** de schoolgebouwen zijn bijna energieneutraal (BENG) en kennen een gezond binnenklimaat en een gezonde exploitatie. Dit heeft een positief effect op het gedrag, het welbevinden en het leerproces van de kinderen en leerkrachten. Zoals in de themaraad van 23 juni reeds is besproken, is met de schoolbesturen overeenstemming bereikt dat zij zich inzetten om – waar mogelijk – energie neutrale gebouwen (ENG) te realiseren, waardoor we gaan voldoen aan onze klimaatdoelstelling. Schoolbesturen mogen wettelijk gezien investeren in middelen die in 20 jaar worden terugverdiend.
5. **Samenwerking met (kind)partners:** Voor een brede ontwikkeling van het kind stimuleren we samenwerkingen op gebied van opvang, zorg, sport, kunst en cultuur. Het onderbrengen van meerdere partners in één gebouw betekent bovendien een efficiënte inzet van ruimte en middelen. Na de themaraad van 23 juni zijn gemeente en schoolbesturen over dit speerpunt met elkaar in gesprek gegaan. Dit heeft geresulteerd in het beschrijven van vier

Digitaal post ontvangen? Activeer uw Berichtenbox account met uw DigiD: <https://mijn.overheid.nl>

Postadres: Postbus 180 1130 AD Volendam Telefoon: (0299) 398398 Email: info@edam-volendam.nl

Handelsregisternummer: 64973395

Kijk voor meer informatie op www.edam-volendam.nl

huisvestingssituaties voor (kind)partners. In deze raadsinformatiebrief geven we een uitgebreide uitleg bij al deze varianten, omdat dit nieuwe informatie is voor de raad.

- School en (kind)partners hebben beide een eigen locatie

Dit is de situatie die we op dit moment hebben. Door afzonderlijke locaties, missen we de integrale zorg en aandacht rondom het kind. Gezien het feit dat deze situatie wel aanwezig is in onze gemeente, nemen we deze variant op in het IHP. Het is echter niet een situatie die we nastreven als we onderwijsgebouwen gaan vernieuwen.

- Gemeente faciliteert en financiert een locatie waar school en (kind)partner zich vestigen

Ook deze variant is in onze gemeente een herkenbare situatie. In Oosthuizen is de gemeente eigenaar van de MFA, waarin een school en een kindpartner is gevestigd. Het complex bevat tevens een sport- en toneelzaal. Gemeente is juridische eigenaar en beheert de volledige locatie. De gebruikers betalen huur. Deze variant is bij nader inzien minder ideaal dan vooraf was bedacht. Voortschrijdend inzicht heeft ons geleerd dat de gebruikers minder flexibel zijn met het inrichten van hun eigen locatie, omdat het niet hun eigendom is. Functionele verbouwingen moeten in overleg met gemeente en financiering van dit soort aanpassingen zijn lastig te organiseren.

- Schoolbestuur beheert locatie met (kind)partner; gemeente faciliteert met voorfinanciering

Deze variant gaat ervan uit dat de gemeente de ruimte voor een (kind)partner voorfinanciert. Een schoolbestuur mag wettelijk gezien niet investeren in een gebouw. Als gemeente kunnen we dat wel. Het gebouw wordt als geheel overgedragen als juridisch eigendom van een schoolbestuur. De (kind)partners maken huurafspraken met het schoolbestuur. Het schoolbestuur draagt een deel van de huurinkomsten af aan de gemeente om de volledige kapitaallasten te dekken. De rest van de huurinkomsten dekken de gebruikerskosten, voor bijvoorbeeld energie en onderhoud. Gedurende een vastgestelde periode gaan (kind)partner en schoolbestuur een overeenkomst aan, zodat het risico tot onbetaalde leegstand nihil is. Dit is het risico voor het schoolbestuur. Deze variant is ook geschikt om een bestaande school uit te breiden met extra meters voor (kind)partners.

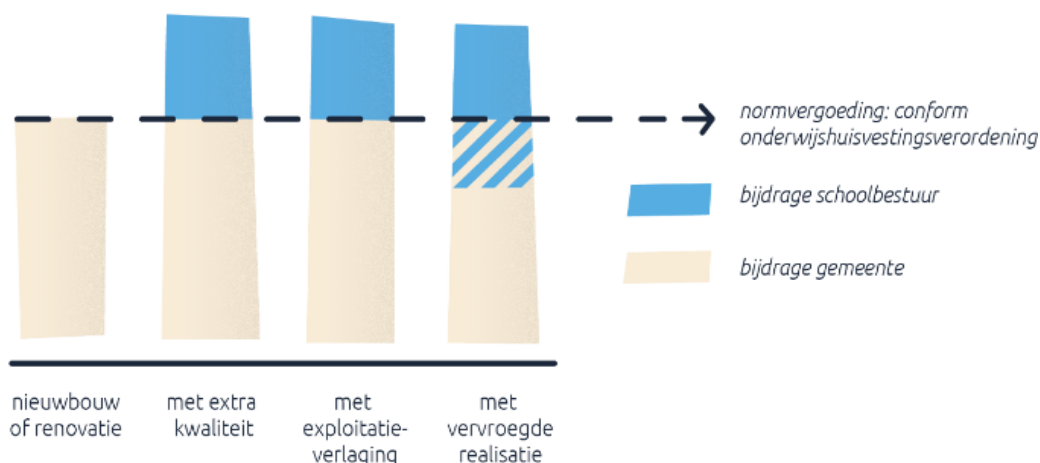
- Schoolbestuur beheert locatie met (kind)partner; (kind)partner betaalt vooruitbetaalde huur

Omdat een schoolbestuur niet in een gebouw mag investeren, kan vooruitbetaalde huur van een (kind)partner helpen om de extra vierkante meters te kunnen bouwen. Het schoolbestuur wordt juridisch eigenaar en daardoor beheerder voor het hele gebouw. De (kind)partner betaalt vooruitbetaalde huur voor bijvoorbeeld 10 of zelfs 20 jaar. Gedurende deze periode gaan (kind)partner en schoolbestuur een overeenkomst aan, zodat het risico tot onbetaalde leegstand nihil is. Dit is het risico voor het schoolbestuur. Deze variant is ook geschikt om een bestaande school uit te breiden met extra meters voor (kind)partners.

In geval van samenwerking met (kind)partners hebben deze laatste twee varianten de voorkeur.

Financiële kaders

Het kostenverdelingsmodel dat tijdens de themaraad is uitgelegd, blijft nog steeds van kracht. De bekostiging voor de wettelijke basis volgens bouwbesluit is een verantwoordelijkheid voor de gemeente. Hogere wensen of exploitatie verlagende bouwmaatregelen bekostigt het schoolbestuur zelf. En bij vervroegde realisatie is nog een aanvullende bijdrage van een schoolbestuur van toepassing.

Bij de gemeentelijke bekostiging gaan we uit van de VNG-normbedragen. In het IHP wordt de raad voorgesteld om hierbij in alle redelijkheid rekening te houden met de **bouwkostenstijging**, omdat bekend is dat de VNG-normbedragen niet toereikend zijn om te bekostigen volgens bouwbesluit. Individuele haalbaarheidsonderzoeken geven een bouwkostenindicatie. We stellen de raad voor om een mandaat te geven voor de bekostiging tot een overschrijding van niet meer dan 10%. Pas op het moment dat een onderwijsgebouw aan vernieuwing toe is, vindt een haalbaarheidsonderzoek plaats om onder andere de te verwachte bouwkosten inzichtelijk te maken.

Uitgaande van de ingediende prioriteitenlijst in de raadsinformatiebrief van november 2021, is voor de uitvoering van het IHP in de huidige coalitieperiode een **investering** nodig van ruim **13 miljoen** aan stichtingskosten. Daarbij moeten we rekening houden met nog eens **2 miljoen** aan plankosten. Dit is reeds meegenomen in de begroting. Tot en met 2025 ligt de focus op het vernieuwen van de scholen in Edam en het realiseren van uitbreiding in Oosthuizen. Deze genoemde stichtings- en plankosten zijn van toepassing op deze genoemde scholen. De bedragen zijn gebaseerd op de VNG-normbedragen die met 10% zijn opgehoogd door bouwkostenstijging. Individuele haalbaarheidsonderzoeken geven uiterlijk in Q1 van 2023 een realistische weergave van de benodigde investering. De haalbaarheidsonderzoeken geven bovendien ook meer duidelijkheid over de mogelijke plek, de mogelijke bouwvorm (2 scholen onder 1 dak) en het soort vernieuwing (renovatie, vernieuwbouw, nieuwbouw).

Toekomstscenario's

Het vast te stellen IHP beschrijft de ontwikkelingen per kern en wat dit betekent voor de onderwijsbehoefte. We blijven anticiperen op toekomstige plannen en feiten.

Vervolgstappen

Het IHP krijgt een actualisatie in 2023. De actualisatie belicht de huidige stand van zaken en dient ook als voortgangsrapportage van de vernieuwingsmaatregelen. Verder ligt in 2023 de nadruk op het uitwerken van een uitvoeringsplan op gebied van verduurzaming en het opstellen van een kwaliteitskader voor het bewegingsonderwijs.

Wij hopen dat wij erin zijn geslaagd om u met deze brief vooraf te informeren over het IHP dat u binnenkort wordt aangeboden ter vaststelling in de raadsvergadering op 15 december.

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,
de secretaris, de burgemeester,

H. van der Woude

L.J. Sievers